

Sygn. akt IX Ka 851/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Leszek Grzesiak

Sędziowie: SSO Adam Zarzycki (spr.)

SSO Klaudiusz Senator

Protokolant: sekr.sądowy Katarzyna Komosa

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Andrzeja Kędziory

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2014 roku

sprawy D. N.

oskarżonego o przestępstwa z art.281 kk i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sandomierzu VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Staszowie

z dnia 10 marca 2014 roku sygn. akt VII K 576/13

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. K. (2) kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu świadczoną oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Z. K. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu oskarżycielce posiłkowej w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych należnych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt. IX Ka 851/14

UZASADNIENIE

D. N. został oskarżony o to, że:

I w dniu 24 lipca 2013r. w B., woj. (...) zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 700 zł na szkodę W. D. (1), a bezpośrednio po dokonaniu zaboru, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranych pieniędzy, użył przemocy wobec pokrzywdzonej, uderzając ją ręką w tył głowy, czym spowodował jej upadek, w wyniku którego W. D. (1) doznała obrażeń ciała w postaci obrzęku powłok skóry owłosionej głowy, w okolicy ciemieniowej lewej, o grubości 15 mm, powodującego rozstrój jej zdrowia na okres poniżej 7 dni, tj. popełnienia przestępstwa z art. 281 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

II w dniu 26.08.2013r. w B., woj. (...) zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 120 zł na szkodę S. M., a bezpośrednio po dokonaniu zaboru, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranych pieniędzy, użył przemocy wobec pokrzywdzonej, w postaci popychania jej własnym ciałem, tj. popełnienia przestępstwa z art. 281 k.k.

Sąd Rejonowy w Sandomierzu VII Zamiejscowy Wydział karny z siedzibą w Staszowie wyrokiem z dnia 10 marca 2014 roku w sprawie sygn. VIIK 576/13 orzekł, co następuje:

I uznał oskarżonego D. - P. N. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia, a stanowiącego występki z art. 281 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 281 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, oraz na mocy art. 33 § 1, § 2 i § 3 k.k. wymierzył mu karę 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość pojedynczej stawki na kwotę 10 (dziesięć) zł.,

II na mocy art. 46 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego D. - P. N. tytułem środka karnego nawiązkę w kwocie 1.200 (jeden tysiąc dwieście) zł, na rzecz pokrzywdzonej W. D. (1),

III uznał oskarżonego D. - P. N. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia przyjmując, iż stanowi on wypadek mniejszej wagi tj. występki z art. 283 k.k. i za to na podstawie art. 283 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, oraz na mocy art. 33 § 1, § 2 i § 3 k.k. wymierzył mu karę 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość pojedynczej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych.,

IV na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu D. - P. N. w pkt I i III wyroku kary pozbawienia wolności, wymierzając mu karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności - na poczet której, na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył okresy zatrzymania w sprawie w dniach: 24.07.2013r., 26.08.2013r. i 27.08.2013r.

V na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i § 2 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu D. -P. N. w pkt I i III wyroku kary grzywny, wymierzając mu karę łączną grzywny - 100 (sto) stawek dziennych, przyjmując wysokość pojedynczej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych,

VI zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. K. (2) kwotę 885,60 złotych tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu oskarżonego D. - P. N.,

VII zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. K. kwotę 885,60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z urzędu oskarżycielki posiłkowej W. D. (1),

VIII na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego D. - P. N. w całości z kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca, który zaskarżył powyższy wyrok w części orzeczenia o karze. Zarzucił rażąco niewspółmierność /surowość/ kary pozbawienia wolności orzeczonej bez warunkowego zawieszenia jej wykonania przy zastosowaniu wadliwych kryteriów jej wymiaru.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez obrońcę oskarżonego D. N. jest oczywiście bezzasadna.

Ustalenia Sądu I instancji co do winy i kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu D. N. są prawidłowe i nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Odnosząc się do obrazu art. 438 pkt 4 kpk na wstępie przypomnieć trzeba, że zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14.09.2005 II AKa 165/05 KZS 2005/10/32 zmiana kary w instancji odwoławczej może nastąpić tylko wówczas, gdy wedle własnej oceny sądu odwoławczego, kara orzeczona przez Sąd I instancji nie daje się

akceptować z powodu różnicy między nią, a karą sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej, rażącej, wręcz „bijącej w oczy, a więc nie różnicy niewielkiej, nieznaczącej”. W ocenie Sądu Okręgowego taka sytuacja w niniejszej sprawie nie ma miejsca, zaś rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w tym zakresie należy uznać za właściwe. Sąd ten bowiem prawidłowo uwzględnił wszystkie dyrektywy wynikające z art. 53 kk. I tak co do winy podnieść należy, że rację ma Sąd Rejonowy podkreślając, że oba przypisane oskarżonemu przestępstwa są czynami w pełni zawinionymi, gdyż zostały popełnione przez osobę dorosłą, zaś biegli psychiatrzy i psycholog opiniowali, że mimo zaburzeń osobowości i uzależnienia zarówno od alkoholu, jak i od środków psychoaktywnych oskarżony D. N. miał w pełni zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia swoich czynów i do pokierowania swoim postępowaniem. Nadto trafnie w tym miejscu podnosi Sąd Rejonowy, że nie stwierdzono, aby niewłaściwe zachowanie oskarżonego D. N. było determinowane szczególnymi okolicznościami, mogącymi wyłączyć lub tylko ograniczyć winę, gdyż z pewnością za taką okoliczność nie można uznać potrzeby kupienia sobie za cudze pieniądze alkoholu. Rozważania Sądu I instancji w powyższej kwestii Sąd odwoławczy w pełni podziela i aprobuje jako trafne i przekonujące (k.216-217). Prawidłowa jest także ocena stopnia społecznej szkodliwości obu, popełnionych przez oskarżonego czynów. Przypomnieć należy w tym miejscu, że zgodnie z art. 115 § 2 kk przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu Sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Przy ocenie czynu z art. 281 kk, jak również czynu z art. 281 w zw. z art. 157 § 2 kk należy wziąć zatem pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiar wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu oraz motywację sprawcy. Co do rodzaju i charakteru naruszonego dobra wskazać należy, że dobrem chronionym w przypadku obu wymienionych wyżej przestępstw jest z jednej strony własność, posiadanie lub inne prawa rzeczowe albo obligacyjne do rzeczy ruchomej, z drugiej zaś nietykalność cielesna, wolność, zdrowie, a nawet życie człowieka, o wadze których przesądza przede wszystkim rodzaj i wysokość sankcji - kara pozbawienia wolności od 1 roku do 10 lat, co jednoznacznie wskazuje, że ten element stopnia społecznej szkodliwości czynu zdecydowanie przemawia na niekorzyść oskarżonego. Z kolei co do sposobu i okoliczności obu popełnionych przez oskarżonego D. N. czynów po pierwsze podnieść należy, co zresztą trafnie zaznacza również Sąd I instancji, że oskarżony zabrał pokrzywdzonym wszystkie pieniądze, jakie w tak krótkim czasie, jakim dysponował zdołał odnaleźć, również niewątpliwie przemawia za wysokim stopniem społecznej szkodliwości czynu, a co zatem idzie i za surowszym wymiarem kary. Po wtóre podkreślić należy, że pokrzywdzonymi w obu przypadkach są starsze kobiety, a zatem osoby, nad którymi oskarżony jako zdrowy, w sile wieku mężczyzna miał zdecydowaną przewagę. Przy czym zaznaczyć w tym miejscu również trzeba, że przemoc użyta wobec pokrzywdzonej S. M. miała zdecydowanie niższe natężenie, niż ta użyta wobec W. D. (1), która na skutek działania oskarżonego doznała obrażeń głowy, co słusznie Sąd I instancji uwzględnił nie tylko w kwalifikacji prawnej, ale i w wymiarze kary. Trafnie jednakże podkreślił również w tej kwestii Sąd Rejonowy, że niniejszego natężenia przemocy wobec pokrzywdzonej S. M. nie można jednakże poczytać całkowicie na korzyść oskarżonego, gdyż była ona w istocie skutkiem samej postawy pokrzywdzonej, która końcowo z obawy przed eskalacją przemocy zaprzestała blokowania sprawcy drogi ucieczki, pozwoliła mu nawet opuścić posesję i dopiero na ulicy podjęła próby odzyskania swoich pieniędzy, nie wchodząc przy tym jednak sama w bezpośredni kontakt z oskarżonym. Wreszcie zaznaczyć należy, że oskarżony pozostawił poturbowaną przez siebie pokrzywdzoną W. D. (1) leżącą przed domem, co również ma wpływ na zaostrzenie stopnia społecznej szkodliwości czynu, a w konsekwencji i na wymiar kary tego czynu. Także motywacja oskarżonego N., która za każdym razem była taka sama - potrzeba zdobycia pieniędzy na kupno alkoholu zasługiwała na szczególne potępienie, przemawiając tym samym tym bardziej na niekorzyść oskarżonego. Z kolei co do rozmiaru wyrządzonej szkody słusznie również podnosi Sąd Rejonowy, że w przypadku przestępstwa popełnionego na szkodę W. D. (1) strata była kilkukrotnie większa i wynosiła 700 złotych, niż w przypadku przestępstwa na szkodę S. M., gdzie szkoda wynosiła 120 złotych, co ostatecznie zostało uwzględnione przy wymiarze kar jednostkowych za oba przestępstwa. W świetle zatem powyższego słusznie stopień społecznej szkodliwości obu popełnionych przez oskarżonego D. N. czynów uznany został za wysoki, a przy wymiarze

kar jednostkowych prawidłowo uwzględniono natężenie poszczególnych jego elementów, o czym mowa była wyżej. Sąd Okręgowy podziela rozważania Sądu Rejonowego w powyższych kwestiach jako trafne i przekonujące (k.217).

Nadto właściwie podnosi Sąd Rejonowy, że brak po stronie oskarżonego D. N. okoliczności łagodzących. Z pewnością za taką okoliczność nie może być uznany wskazywany przez obrońcę oskarżonego fakt rzekomego przyznania się oskarżonego do winy w przypadku przestępstwa popełnionego na szkodę W. D. (2). Po pierwsze bowiem zauważyć należy, że oskarżony D. N. w toku postępowania przygotowawczego, w swoich pierwszych wyjaśnieniach, a zatem tych złożonych dzień po zdarzeniu przyznał się jedynie częściowo. Po wtóre podkreślić trzeba, że podnoszony przez skarżącego w tym miejscu argument, że powodem braku konsekwencji w wyjaśnieniach oskarżonego jest choroba alkoholowa, na którą cierpi on od lat nie zasługuje na aprobatę. Tym samym w żadnym wypadku to częściowe przyznanie się do winy oskarżonego nie może być poczytane na jego korzyść. Uważna bowiem lektura wyjaśnień oskarżonego i to nie tylko tych dotyczących czynu opisanego w punkcie I zaskarżonego wyroku, ale także przestępstwa przypisanego mu w punkcie drugim wskazuje, że były one ukierunkowane, jeśli nie na uniknięcie odpowiedzialności karnej, to chociażby na jej znaczne zmniejszenie. Relacja oskarżonego nie jest bowiem konsekwentna, a wręcz jak trafnie to ujął Sąd Rejonowy wykrętna, a przede wszystkim jest sprzeczna z wiarygodnymi dowodami zgromadzonymi w niniejszej sprawie, co w sposób właściwy wykazał w swoim uzasadnieniu tenże Sąd i czego obrońca oskarżonego nie zarzuca w swojej apelacji. W tej więc sytuacji twierdzenia skarżącego, że powodem braku konsekwencji w wyjaśnieniach oskarżonego jest choroba alkoholowa nie mogą zostać zaaprobowane, zwłaszcza jeśli się zważy, że najbliższa prawdzie w zakresie czynu I wyroku była relacja D. N. złożona niemalże bezpośrednio po zdarzeniu, tj. na drugi dzień, kiedy jeszcze ślady pamięciowe są najtrwalsze. Nadto wskazać trzeba, że sama choroba alkoholowa z pewnością nie jest okolicznością, która pozwalałaby na usprawiedliwienie nagannego zachowania oskarżonego. Skoro bowiem oskarżony miał świadomość swojej choroby, to winien wszystko uczynić, aby skutecznie z nią walczyć. Atakowanie staruszek w celu uzyskania pieniędzy pozwalających na zakup alkoholu taką metodą walki z nałogiem z pewnością nie jest. Nadto podkreślić należy, że jako okoliczność obciążającą należało uwzględnić dotychczasową karalność oskarżonego.

W świetle więc powyższego, a zatem z uwagi na nieograniczony niczym stopień winy, wysoki stopień społecznej szkodliwości obu czynów, brak okoliczności łagodzących, a istnienie jedynie okoliczności obciążającej, a także mając na względzie cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć kara w stosunku do oskarżonego oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, prawidłowo Sąd I instancji za czyn pierwszy wymierzył oskarżonej karę 1 roku pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, po 10 złotych każda, zaś w przypadku czynu opisanego w punkcie III wyroku karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w rozmiarze 50 stawek po 10 złotych każda. Słusznie bowiem Sąd Rejonowy podniósł, że wymierzenie w obu przypadkach obok kar pozbawienia wolności także kar grzywny było uzasadnione brzemieniem art. 33 § 2 kk, skoro oskarżony obydwu swoich występów dopuścił się dla osiągnięcia korzyści

majątkowej (pieniądze za alkohol). Wysokość jednej stawki dziennej w obu przypadkach prawidłowo Sąd rejonowy ustalił na najniższym możliwym poziomie tj. w kwocie 10 złotych, albowiem biorąc pod uwagę sytuację majątkową oskarżonego, a mianowicie to, że nie ma majątku, ani stałego dochodu i utrzymuje się jedynie z prac dorywczych ustalenie jej na wyższym poziomie nie byłoby zasadne.

Prawidłowo również Sąd rejonowy na mocy art. 46 § 2 kk orzekł od oskarżonego D. N. tytułem środka karnego nawiązkę w kwocie 1200 zł., na rzecz pokrzywdzonej W. D. (1) dla wyrównania strat w jej mieniu - 700 złotych i dla wyrównania krzywd, jakie odniosła, tj. cierpienia moralnego oraz fizycznego. Rozważania Sądu Rejonowego w powyższym zakresie Sąd odwoławczy w pełni podziela i aprobuje jako trafne i przekonujące (k.217v).

Właściwie jest również rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie wymiaru kary łącznej, albowiem słusznie Sąd ten karę tę wymierzył poprzez zsumowanie kar, czego zresztą skarżący w istocie nie kwestionuje.

Nadto wskazać należy, że słusznie również Sąd Rejonowy uznał, że w realiach niniejszej sprawy brak przesłanek do warunkowego zawieszenia orzeczonej względem oskarżonego D. N. kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia

wolności. Zgodzić należy się bowiem z twierdzeniem tegoż Sądu, że oskarżony D. N. jest osobą głęboko zdemoralizowaną, skoro był już uprzednio dwukrotnie karany za przestępstwo umyślne, w tym za czyn z użyciem przemocy wobec osoby, przy czym pierwszym wyrokiem orzeczono wobec niego karę łączną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, która jednakże nie wdrożyła go do przestrzegania porządku prawnego, skoro ponownie został skazany tym razem na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. W tej więc sytuacji twierdzenia skarżącego, że oskarżony zasługuje na zastosowanie w niniejszej sprawie dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia kary jest całkowicie niezasadne. Nie sposób bowiem uznać, że względem oskarżonego D. N. zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna, uzasadniająca warunkowe zawieszenie orzeczonej względem niego kary pozbawienia wolności. Skoro poprzednio orzeczone względem niego kary pozbawienia wolności w tym w bezwzględnym wymiarze nie odniosły zamierzonego celu wychowawczego i zapobiegawczego, to celu tego tym bardziej nie odniesie warunkowe zawieszenie aktualnie orzeczonej kary pozbawienia wolności. Nadto podkreślić należy, co zresztą trafnie zaznacza Sąd Rejonowy, że o niepoprawności i demoralizacji oskarżonego świadczy także jego motywacja, a więc zdobycie pieniędzy na zakup alkoholu, jak również to, że jego ofiarami były starsze kobiety, praktycznie bezbronne wobec przewagi fizycznej oskarżonej. Rozważania Sądu Rejonowego także w powyższym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela i aprobuje jako trafne i przekonywujące (k.218).

Prawidłowo również Sąd Rejonowy na podstawie art. 63 § 1 kk zaliczył na poczet kary pozbawienia wolności podlegającej wykonaniu dwukrotne okresy zatrzymania oskarżonego D. N. (w sumie 3 dni).

Reasumując zatem powyższe stwierdzić należy, że apelacja skarżącego stanowi jedynie gołosłowną i nieprzekonywującą polemikę z prawidłowymi ustaleniami i rozważaniami Sądu Rejonowego, która z tej że przyczyny nie mogła wzruszyć zaskarżonego orzeczenia w sposób w niej wskazany.

Mając zatem powyższe na uwadze na podstawie art. 437 § 1 kpk orzeczono, jak w wyroku.

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk i art. 29 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze i § 14 ust. 2 pkt 4 i § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. K. (2) kwotę 516,60 zł tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu świadczoną oskarżonemu D. N. w postępowaniu odwoławczym.

Nadto na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk i art. 29 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze i § 14 ust. 2 pkt 4 i § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Z. K. kwotę 516,60 zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu oskarżycielce posiłkowej W. D. (1) w postępowaniu odwoławczym

W oparciu o przepis art. 624 § 1 kpk Sąd odwoławczy, mając względzie trudną sytuację materialną i osobistą oskarżonego D. N., a przede wszystkim fakt, że w niedalekiej perspektywie będzie on odbywał karę pozbawienia wolności zwolnił go od kosztów sądowych za II instancję.